

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να ανησυχεί σοβαρά για την πολιτική κατάσταση στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ), αποτέλεσμα του αδιεξόδου στο οποίο έχει περιέλθει η υλοποίηση της ολοκληρωμένης πολιτικής συμφωνίας της 31ης Δεκεμβρίου 2016, καθώς και για την κατάσταση της ασφαλείας σε διάφορες περιοχές της χώρας όπου παρατηρείται δυσανάλογη χρήση βίας. Η κατάσταση επιδεινώνεται από την οικονομική και δημοσιονομική κρίση που πλήττει σκληρότατα τον πληθυσμό.

2. Η ΕΕ επικροτεί την συμφωνία της 31ης Δεκεμβρίου 2016, η οποία αποτελεί τη μόνη οδό που θα εξασφαλίσει την αναγκαία νομιμότητα στους θεσμούς διαχείρισης της μεταπολιτευτικής διαδικασίας, περιλαμβανομένης της Προεδρίας. Η απώλεια του ηγέτη της αντιπολίτευσης Etienne Tshisekedi αλλά και η κατάσταση της ασφάλειας δεν πρέπει να αποτελέσουν πρόσχημα για αμφισβήτηση της διαδικασίας αυτής, η οποία πρέπει να οδηγήσει σε δημοκρατική και ειρηνική εναλλαγή της εξουσίας. Η συμφωνία αυτή προβλέπει μεταξύ άλλων τη διατήρηση του Προέδρου στο αξίωμά του, εφόσον διορισθεί ο Πρωθυπουργός που θα προτείνει η αντιπολίτευση και εξασφαλισθεί η μεταβατική συνέχεια όλων των θεσμών έως το τέλος του έτους. Αποκλείει εξάλλου τη διατήρηση του σημερινού Προέδρου μετά την ημερομηνία αυτή. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι επείγει η ουσιαστική εφαρμογή της συμφωνίας από όλους τους ενδιαφερομένους, ιδίως την προεδρική πλειοψηφία, με στόχο τη διεξαγωγή των εκλογών στα τέλη του 2017 και, ως εκ τούτου, την πλήρη συνταγματική νομιμοποίηση. Ο πρόσφατος διορισμός νέου προέδρου της Επιτροπής Σοφών του «Rassemblement», που θα ασκεί επίσης καθήκοντα προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Παρακολούθησης της Συμφωνίας (CNSA), αποτελεί σχετικά ένα πρώτο βήμα.

3. Εν προκειμένω, η ΕΕ επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή της προς τον διαμεσολαβητικό ρόλο της Διάσκεψης Καθολικών Επισκόπων (CENCO), της οποίας το ηθικό κύρος, η αμεροληψία και η νομιμότητα έχουν άκρα σημασία για την επιτυχία της διαδικασίας και αναγνωρίζονται από όλους τους φορείς του Κονγκό. Υποστηρίζει τις συστάσεις που διατύπωσε στο μήνυμά της η ολομέλεια της CENCO στις 22 Φεβρουαρίου 2017 και καλεί την περιφέρεια και τη διεθνή κοινότητα να εκπληρώσουν τη δέσμευσή τους για συμπαράσταση στη CENCO. Η ΕΕ καταδικάζει τις πρόσφατες βιαιότητες εις βάρος εκκλησιών και άλλων ιδρυμάτων της CENCO και υπενθυμίζει ότι οι υπεύθυνοι θα πρέπει να λογοδοτήσουν για τις πράξεις τους.

4. Η βαθιά κρίση σε θεσμικό και κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και στον τομέα της ασφάλειας την οποία διέρχεται η χώρα είναι δυνατόν να τεθεί υπό έλεγχο μόνο με την πλήρη εφαρμογή της συμφωνίας της 31ης Δεκεμβρίου 2016 και με τη συγκρότηση κυβέρνησης που θα διαθέτει επαρκή νομιμότητα για να οδηγήσει την χώρα στις εκλογές. Επιβάλλεται να σημειωθούν απτά βήματα προόδου, ιδίως με τον επείγοντα διορισμό του Πρωθυπουργού που θα επιλέξει ο συνασπισμός («Rassemblement»). Είναι εξάλλου επιτακτική η ανάγκη να εξασφαλισθεί η υλοποίηση μέτρων εκτόνωσης, μεταξύ άλλων να απελευθερωθούν οι πολιτικοί κρατούμενοι, να τερματισθεί άμεσα η κακομεταχείρισή τους, να σταματήσουν ο εκφοβισμός και οι αυθαίρετες συλλήψεις πολιτικών αντιπάλων και ακτιβιστών και να παύσουν οι ποινικές διώξεις με πολιτικά κίνητρα. Η ΕΕ διαπιστώνει ότι η συμμετοχή των γυναικών στον πολιτικό διάλογο είναι περιορισμένη και ζητεί να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στην υλοποίηση της συμφωνίας.

5. Η ΕΕ τονίζει την ευθύνη και τον κρίσιμο ρόλο που πρέπει να έχει η Ανεξάρτητη Εθνική Εφορευτική Επιτροπή (CENI) στην εφαρμογή δημοκρατικής και αξιόπιστης εκλογικής διαδικασίας. Προς τον σκοπό αυτόν, επαναλαμβάνει την έκκληση για πρόσθετα μέτρα όσον αφορά τη διαφάνεια και τη διοίκηση της CENI και για την επείγουσα κατάρτιση εκλογικού χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού με ρεαλισμό και συναίνεση, με στόχο τη διεξαγωγή των εκλογών στα τέλη του 2017. Η ΕΕ καλεί την Εθνοσυνέλευση να θεσπίσει το συντομότερο δυνατόν τα νομοθετικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή των εκλογών και τη συγκρότηση του CNSA το οποίο καλείται, εν προκειμένω, να ασκεί ουσιαστικά καθήκοντα εποπτείας της CENI. Τα στοιχεία αυτά, καθώς και η δημοσιονομική δέσμευση της μελλοντικής κυβέρνησης, θα πρέπει να βελτιώσουν το κλίμα εμπιστοσύνης που θα επιτρέψει στην ΕΕ και τους άλλους εταίρους να παράσχουν την υποστήριξή τους στις εκλογές.

6. Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών θα ανανεώσει την εντολή της MONUSCO τον Μάρτιο. Με την ευκαιρία αυτή, προτεραιότητα θα αποτελέσει ο εφοδιασμός της αποστολής με τα μέσα που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις σε επίπεδο πολιτικής και ασφάλειας, μεριμνώντας για την ενίσχυση του συστήματος προστασίας των πολιτών και παρέχοντας τη δέουσα υποστήριξη στην εκλογική διαδικασία.

7. Η ΕΕ καταδικάζει απερίφραστα τις πρόσφατες σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη ΛΔΚ και υπενθυμίζει ότι η καταπολέμηση της ατιμωρησίας, όποιοι και αν είναι οι αυτουργοί των παραβιάσεων, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ειρηνική μεταπολίτευση και τη διαρκή σταθεροποίηση της χώρας. Οι αρχές πρέπει να διασφαλίζουν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, ιδίως την ελευθερία της έκφρασης, μεταξύ άλλων των ανεξαρτήτων μέσων ενημέρωσης, καθώς και την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι. Είναι πάρα πολύ σημαντικό για την ΕΕ να δύναται η Κοινή Υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη ΛΔΚ (UNJHRO/BCNUDH) να πραγματοποιεί απρόσκοπτα το έργο της σε ολόκληρη τη χώρα.

8. Η ΕΕ εκφράζει τη λύπη της για την εμφάνιση εσπίων βίας στις τρεις επαρχίες του Κασάι και στο Κεντρικό Κονγκό, γεγονός που καταδεικνύει τον κίνδυνο περαιτέρω επιδείνωσης της κατάστασης τον οποίο διατρέχει η χώρα. Η ΕΕ ανησυχεί, όπως και τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, λόγω των προσφάτων πληροφοριών περί σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου τις οποίες διαπράττουν οι τοπικές πολιτοφυλακές των Κασάι, κυρίως της στρατολόγησης και αθέμιτης χρήσης παιδιών ως στρατιωτών καθώς και των δολοφονιών αμάχων από μέλη των δυνάμεων ασφαλείας της ΛΔΚ, που ενδέχεται να στοιχειοθετούν εγκλήματα πολέμου βάσει του διεθνούς δικαίου. Η ΕΕ υποστηρίζει την έκκληση που διατυπώθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 25 Φεβρουαρίου 2017, με την οποία ζητείται από την κυβέρνηση της ΛΔΚ να αρχίσει αμέσως αξιόπιστη και αμερόληπτη έρευνα όσον αφορά τα γεγονότα, ώστε οι υπεύθυνοι να λογοδοτήσουν ενώπιον της δικαιοσύνης, και επιθυμεί επίσης να υπάρχει η δυνατότητα διεξαγωγής ανεξάρτητης διεθνούς έρευνας προς στήριξη της διαδικασίας αυτής.

9. Η ΕΕ εκφράζει βαθιά ανησυχία για την επιδεινούμενη ανθρωπιστική κατάσταση σε πολλές περιοχές της χώρας και επιθυμεί να υπογραμμίσει την προτεραιότητα του σεβασμού των ανθρωπιστικών αρχών και την ανάγκη να διασφαλίζεται η πρόσβαση στους πληγέντες πληθυσμούς.

10. Η κατάσταση στα ανατολικά, στο Νότιο Κίβου και την Ταγκανίκα, παραμένει επίσης ανησυχητική, όσο και οι πληροφορίες ότι οι πρώην αντάρτες του M23 ξαναπαίρνουν τα όπλα. Η ΕΕ υπενθυμίζει την ευθύνη των αρχών του Κονγκό και καλεί τις ένοπλες δυνάμεις της ΛΔΚ (FARDC) – με τη στήριξη της MONUSCO – να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την προστασία των πληθυσμών. Όσον αφορά το M23, η ΕΕ υπενθυμίζει τις δεσμεύσεις των δηλώσεων του Ναϊρόμπι, τον Δεκέμβριο του 2013, καθώς και τις αρχές της συμφωνίας-πλασιού για την ειρήνη, την ασφάλεια και τη συνεργασία για τη ΛΔΚ και την ευρύτερη περιοχή.

11. Η ΕΕ υπενθυμίζει στους αρμόδιους πολιτικούς και τα μέλη των δυνάμεων ασφαλείας ότι προτίθεται να θεσπίσει νέα ατομικά περιοριστικά μέτρα εις βάρος των υπευθύνων σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των υποκινητών βιαιοτήτων ή όσων εμποδίζουν τις προσπάθειες εξόδου από την κρίση με τρόπο συναινετικό και ειρηνικό και με σεβασμό προς την επιθυμία του λαού του Κονγκό να εκλέξει τους αντιπροσώπους του. Η ΕΕ καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο να αρχίσει εργασίες προς την κατεύθυνση αυτήν.

12. Η ΕΕ επιβεβαιώνει ότι είναι πρόθυμη να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν πολιτικό διάλογο ανωτάτου επιπέδου με την μελλοντική κυβέρνηση, σύμφωνα με το άρθρο 8 της Συμφωνίας του Κοτονού. Είναι διατεθειμένη να παράσχει στήριξη, μεταξύ άλλων και οικονομική, σε μια εκλογική διαδικασία η οποία θα πληροί όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Η ΕΕ είναι επίσης διατεθειμένη να συνεχίσει τη στήριξή της προς τον λαό του Κονγκό, που αντιμετωπίζει καθημερινά σοβαρές κοινωνικοοικονομικές δυσχέρειες, και προτρέπει να επαναληφθεί ο διαρθρωμένος διάλογος με τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς προκειμένου να εξευρεθεί βιώσιμη λύση στην τρέχουσα οικονομική και δημοσιονομική κρίση.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press